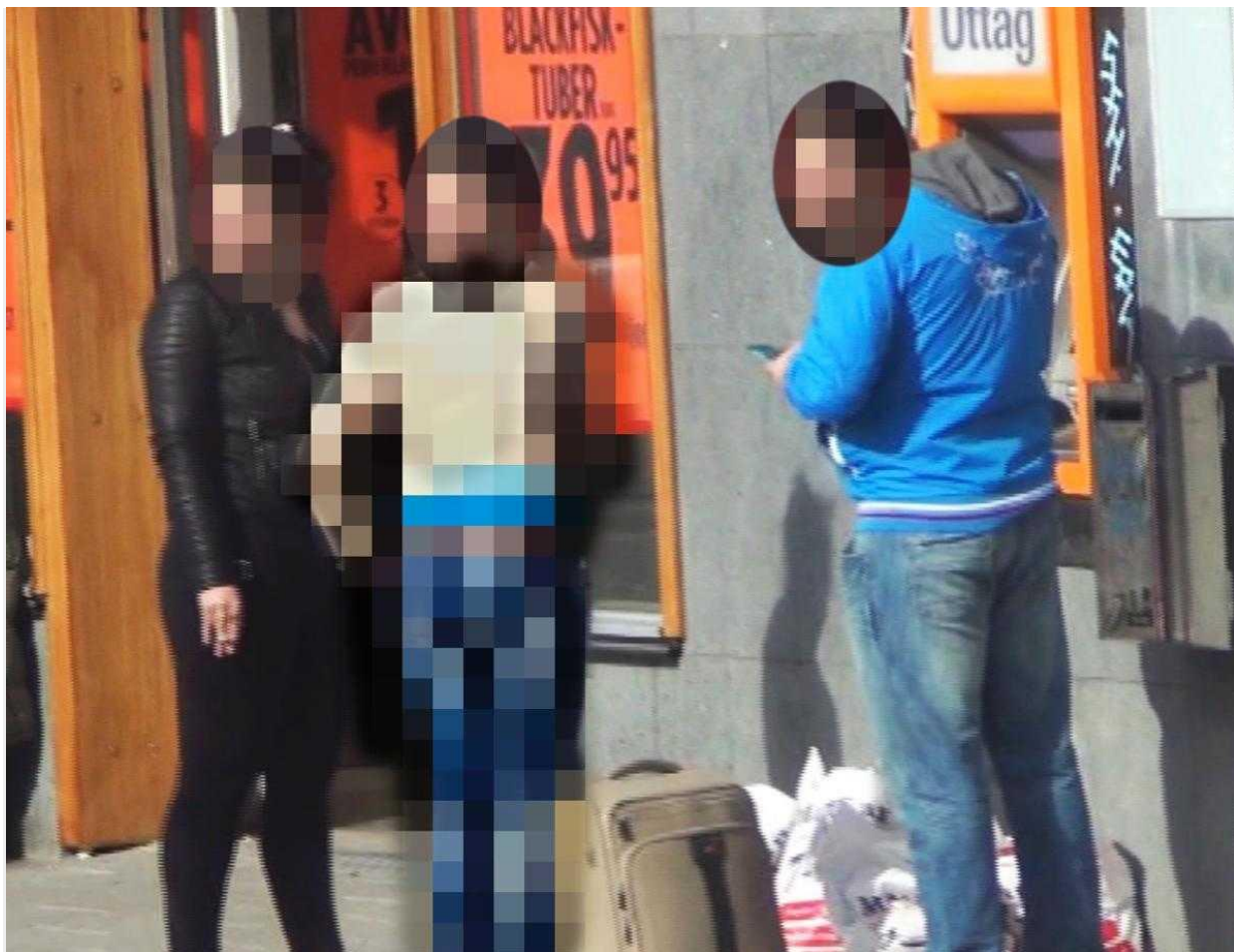

Ny dom kan ändra synen på människohandel

Publicerad 2016-03-01

Par dömt till fängelse.

En man och en kvinna har dömts för människohandel med en prostituerad – trots att offret vare sig varit inlåst eller utsatts för våld eller annat tvång.

– Jag hoppas att den här domen kan bli lite av ett rättesnöre för hur man ser på människohandel i

framtiden, säger kriminalinspektör Ann Martin, som hållit i polisutredningen.

En färsk dom i hovrätten kan förändra synen på vad som är människohandel. Målsägande är en fattig 20-årig kvinna från Rumänien som prostituerat sig i Stockholm under våren 2015. I domen från Svea hovrätt i slutet av januari döms en annan 23-årig kvinna från Rumänien till fängelse i två år och två månader för människohandel. Enligt kvinnans försvarsadvokat Solveig Sörlien kommer domen inte att överklagas:

– Jag kan inte se att vi skulle kunna få något prövningstillstånd i Högsta domstolen.

Solveig Sörlien säger dock att hon besviken över domslutet, då hon tycker att man skulle bedömt den 23-åriga kvinnans roll som koppleri.

En 36-årig man från Rumänien har tidigare dömts till fängelse i två år och sex månader för människohandel i samma ärende. Mannen har tagit tillbaka sin överklagan till hovrätten.

Ann Martin, kriminalinspektör vid polisens sektion mot internationell grovt organiserad brottslighet i Stockholm och den som ansvarat för polisutredningen, är mycket nöjd med de båda domarna.

– Det här ärett litet ärende för oss som jobbar med människohandel. Ett par driver en flicka in i prostitution och tjänar pengar på henne. Frågan var: Är detta att betrakta som människohandel eller inte? Allt eftersom utredningen fortskrev kom vi fram till att det var det. Och det anser både tingsrätten och hovrätten också, säger hon.

Dock har paret aldrig varit våldsamt mot den då 19-åriga kvinnan. Hon har haft sitt eget pass och en egen telefon.

– Människohandelsparagrafen är väldigt komplicerad. Lagtexten är svår att nå upp till. Därför var det så intressant att pröva just det här fallet. Vi tyckte att kriterierna för människohandel fanns, säger Ann Martin.

Hon pekar bland annat på den unga kvinnans utsatthet i Sverige.

– Den här flickan har ingen omvärldskunskap. Hon vet inte var Norge eller Sverige ligger. Hon har aldrig varit utanför sin hemby och kan inget annat språk än rumänska. Hon skulle inte ens kunna köpa en tunnelbanebiljett, säger Ann Martin.

Kammaråklagare Jan Tydner som drivit ärendet i tingsrätten och hovrätten, är också nöjd med domstolarnas utslag.

– De straff de två personerna har fått är en klar markering om hur allvarligt man ser på det här. Jag tycker att både tingsrätten och hovrätten sänder bra signaler om att det kan handla om människohandel även om varken hot, våld eller inlåsning förekommit. Vi har förutfattade meningar om hur det ska se ut här i Sverige, säger han.

Det är inte särskilt vanligt med åtal och domar som rör människohandel i Sverige.

– Har det förekommit så har det ofta funnits mer iögonfallande inslag som våldtäkt, inlåsning eller att man tagit samtliga pengar från offret. Här har offret, i alla fall teoretiskt sett, kunnat röra sig ganska fritt, säger han.

När Jan Tydner själv inledde arbetet med ärendet var han också inne på att det snarare var fråga om koppleri. Men efter att han satte sig in mer i frågan så blev den samlade bilden att det var fråga om människohandel.

– När jag såg relationen mellan de tre blev det ganska tydligt att hon var utlämnad i förhållande till de andra två, säger Jan Tydner.

I rättegången blev det svårt att utreda hur mycket pengar den utsatta 20-åringen fått, eller inte fått. Hon hade själv väldigt dålig koll på pengarna, vilket gör det svårt att beräkna den totala inkomsten.

– Lågt räknat är det ett par hundra tusen som hon har tjänat ihop under de tre månaderna i Sverige, men det är kraftigt i underkant. Hon har förlitat sig på att de andra ska ge henne sin del. Men det var hela tiden skulder och omkostnader som skulle betalas. Så hon får aldrig några pengar, bara småpengar till cigaretter, säger Ann Martin.

Fallet ger också en bild av hur komplex frågan kan vara. Alla tre inblandade kommer från fattiga förhållanden i Rumänien. Den dömda kvinnan har själv en bakgrund som prostituerad. Under vistelsen i Sverige återvände hon hem till Rumänien för att vittna i en rättegång om människohandel – då som offer. De ansvariga där dömdes till kännbara fängelsestraff.

I samband med spaningen på de tre personerna i Tallkrogen har också ett flertal sexköpare lagförts.

Hans Arbman hans.arbman@dn.se

Fakta. Människohandel

I lagtexten står det skrivet om "olaga tvång, vilseledande, utnyttjande av någons utsatta belägenhet" och den som med "otillbörligt medel rekryterar, transporterar, överför, inhyser eller tar emot någon person i syfte att han eller hon ska exploateras för sexuella ändamål".